

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSA DALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Beliczey-utca 11 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Helyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház.) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Rendeléseket jutányos áron elfogad.
Kiadó s lap tulajdonos **SÁMUEL ADOLF**

Mentsük meg a székelyeket.

A derék és szorgalmas népet ott a délkeleti Kárpátok bércei közt végepusztulás fenyegeti. Oly nagy ott a veszedelem, hogy annak ellensúlyozására bár nem elég a kormány s a politikai hatóságok segítsége, hanem össze kell fognia és áldoznia az egész nemzetnek, ha azt akarjuk, hogy a magyarság jiva Erdélyben meg meneküljön az éhségtől, kivándorlástól és az eloláhosodástól. Meg nem becsátható nagy bűn az, hogy csak most kezdik itt Magyarországon észrevenni azt a megdöbbentő helyzetet, melybe az elhagyott székelység jutott. Nemcsak a felebaráti szeretet s a hazafiság szempontjából bűnös mulasztás ez, hanem közgazdasági és politikai szempontból is. A székelység természetlen kopár hegyvidéken lakott és századokon át kereskedésből és házi iparból tartotta fenn magát. A kereskedést most elvette tőlük a vasut, a házi ipart a gyári ipar. S így ez a nép, mely századokon át jól megtudta keresni a kenyerét, most nyomorba jutott, annál is inkább, mert ha a vasut el is vette a kenyeret a szájából, annyira még nincs kiépítve, hogy gyáripar üzésére az a vidék alkalmas volna. A régi keresetet elvették tőle s újat nem kaptak helyette cserébe.

Még fontosabb momentum ennél a székelység hivatása a magyar állameszme fentartása szempontjából. A székelység nélkül bizony

elveszithetjük Erdélyt. Néhány százezer székely lakik a milliónyi oláhság kellő közepében s az oláh tenger mindinkább elnyeléssel fenyegeti e maroknyi népet, amely már ellankadoz a küzdelemben a kenyérért és a szívós harcban a dákoromán propaganda ellen. Az eloláhosodás már eddig is veszedelmes módon terjed a székelység által lakott vidéken s ha az áradás elé nem emelünk bástyákat, néhány évtized múlva be következhetik a nemzeti csapás hogy nem lesznek székelyek és Erdélynek nagyobbik fele, Kolozsvártól le egészen a romániai határig oláh lesz, dákoromán. Ez pedig azt fogja jelenteni, hogy Erdély ránk nézve elveszett.

A székelységnek az az új kulturmissziója, hogy Erdélyben a magyarság főntartója, előharczósa és a magyar állameszmeének diadalmas zászlótartója legyen, mert ha nem lesz az, akkor ismételjük, nemcsak a székelység veszett el, de Erdély is.

Mennyivel kedvezőbb a szászok helyzete, mint a szegény székelyeké! Dédelgetett kedvencz volt ez a bevándorolt nép századokon át, olyan előjogaik és kedvezményeik voltak, melyek még ma is biztosítják a szászoknak a vagyongyarapodást és a nemzetiség fentartását. A szászok daczára annak, hogy őket is éppen úgy, mint a székelyeket, fenyegeti az eloláhosodás veszedelme, semmiben sem szolidárisak a székelyekkel, hanem külön szász-német politikát csinálnak, melynek itt Magyarországon,

ahol már századokon át laknak és jól érzik magukat, egy értelme sincsen, csak a nemzeti-ségi hiúság céljait szolgálja.

A szászokra tehát nem számíthatnak, egyedül a magyarság vállaira hárulnak a kötelesség, hogy a székelyeket a magyarság számára megtartsuk és anyagilag felemeljük. Mint már fentebb konstatáltuk, a nyomor itt oly általános, a bajok oly nagy arányúak, hogy az állam nem képes azokat maga erejével ellensúlyozni, az egész társadalomnak, az egész magyar nemzetnek egyesült erővel kell a segítő akciózt megcsinálnia. Sokkal súlyosabb bajjal állunk szemben czuttal, mint a ruthén inséggel, mert az helyi jellegű, míg emez országos politikai és gazdasági csapássá nőheti ki magát.

Mozduljon meg tehát a társadalom!

Az áldozatkész magyar társadalom! Hogy többet ne mondjunk, ez a társadalom Erzsébet királyné szobrára három millió koronát, Kosuth Lajoséra közel másfél millió koronát áldozott. Abban az országban, ahol két szoborra közel öt millió korona gyűlt össze, kell, hogy milliók gyűljenek össze arra a célra is, hogy több százezer embert, jóra való, óriási missziót teljesítő magyar embert megmentsünk az éhhaláltól a haza számára.

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRGYAI.

Pozsgár alma.

Aranka dudorászva áldogált ott kis ablaka mellett és locsolgatta virágait, amik sokkal jobban nőttek azóta, mióta fiatal, édes asszonykezek öntöztették őket, virágaik meg egymásután fakadoztak, felseleztok, mintha bizony a cserepekben levő föld is megváltozott volna belőlük a virágokba. A tulipánba is, a rezedába is, a nefelejtsbe is, olyan akkuratusan is állott az a kicsi locsoló kanna, hogy gyönyörűség volt nézni. Hát még ha aranyos kis fejét bekötötte azzal a tulipános kendővel, ajakát meg vidám nótára egyengette. Akkor még a Noémi is oda ment hozzá és úgy bámulta, pedig az azóta, hogy elhozták a paróchiától, ugyan csak pákosztos egy cica lett, aki egy eidugott tejfeles köcsögért, sőt akár egy csicgő ici-pici egérért is napok hosszan át megfélekedezett az ő kis gazdaasszonyáról és feléje sem sandított beszédes kis pofájával.

Igen, persze. Hogy Aranka sem igen gondolt vele olyan sokat. Hát úgy szokott az lenni. Belátta azt Noémi is hamarosan és méltányolta is kis gazdája helyzetét. Ugy — ugy. Olyan zsarnokok is azok a férjuraimek, hogy kibeszélni is lehetetlen. Mindig csak ő és senki más. Mert ha másra néz a kicsi feleség, jaj akkor üvegnek, pohárnak, minden olyan durczásan üt-

tódik oda az asztalhoz, mintha az volna az oka mindennek, az ebéd pedig megfitymálódik, hogy asszony legyen, aki kiállja — kony nélkül, sirás nélkül. Hát Aranka is így járt. Hogy bekötötte fejét az a „csunya“ ember, az ő férjura, aki máskülönbben becsületes jegyzője a falunak, hat ő is abba a bizonyos „nyügbé“ jutott, amit viselni azonban mindig gyönyörűség vala és lesz is mindenkoron. Aránaknak mindig ott kellett lennie az irodában és ramosolyogni az urára, mert ha ezt nem tette, mert ha nem „szeregette“, ütelgette folyton folyvást, akkor kész volt a harag, a haboru mindjárt, akkor férjura azonnal azt kezdte:

— Ehol van mi! Lám, hogy nem szeret Őnagysága! Bizonyosan most is az van már eszébe, akit szeretett valaha, akit szeret ma is és akit elteledni nem képes még az uráért sem. Lám, lám, ilyen hát maga is. Olyan mint a többi. Nem szeret, nem szeret, nem szeret!

Mit tehetett hát Aranka? Még csak Noémit se tirtte meg maga mellett, nehogy azt higgye férje, hogy azt a ciczát szereti és nem őtet. Inkább elzavarta maga mellől azt a kis ravasz tolakodót és ráfogta, hogy nem szereti, nem is szerette soha. Hej, pedig, volt idő, amikor a ferje ura is szerette azt a kis állatot, mert hogy — emlékezzünk csak vissza, az szerette össze a két szerelmeit, hogy lett belőlük vőlegény és menyasszony, azután ugy férj és feleség.

Aranka azonban — így is, ugy is helyre egy menyecske lett: a falubeli fehér cselédek (már csak így mondom, ha nem szívesen hallgatják is) azt mondják hogy

nincs külön asszony az egész földkerekségen se? És igaz is volt. Az a menyecskeken ringó ringó járás, mely hajladozó nádként, hol kinalja magát, hol meg visszavenné azt is, amit adni akart, az a cseresznyepirosra érett mézes ajk, amelyikre már olyan telisdedteli tapadt a forró, észbódító csók, ez a habba ringó kiváratos arc, az a madárkaczagashoz hasonlatos nevetés, nem is igen talált párjára sem ott, sem másik, sem a harmadik faluban, de még csak az egész vármegyében sem.

Hát persze, hogy boldog is volt, anyuka az öreg tiszteletes asszony, ugyan számlálghathatta a napokat, míg egy két sor irás vetődött onnan messziről, a kis jegyzőné asszony keziből. Dehát azt se volt már érdemes elolvasni az utóbbi időkben, az is egyforma volt már mindig, telve meglelégedéssel, boldogsággal. A kis fitos — szokta mondogatni az öreg tiszteletes ur, mintha ellhinnék neki, hogy egyszer se pityeredett volna még el, ha egyebért nem is, csak azért, hogy a férje egyszer valamikor nem csökölta meg egyik arczatát ugy, mint a másikat.

Hanem hát egyszer csak nagy szomorúság ütötte föl tanyáját az Aranka szívében. Bizony a köny nem ugy folyt ki szeméből, mint ahogy szokás forró nyári napokon, hogy heteken keresztül kell imádkozni, míg az égnek kötvé tartott barna szárnya alól megered a csurgatag eső. Orczája, szemei pirosak voltak, tekintete pedig szomorú, mint maga a bánat, a feketébe öltözött gyász.

Hírek.

— **Április 11.** Az 1848-iki törvények szentesítésének napját, Április 11-ét, melyet Bánffy miniszterelnöksége alatt nemzeti ünnepnek deklaráltak, a szokott módon ünnepelték meg Szarvason is a hatóságok és az iskolák. A főgymnasiumban tartott ünnepélyen Benka Gyula igazgató és Dr. Nemes Béla főgymnasiumi tanár intéztek beszédet az ifjúsághoz.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Április hó 10-én délután 3 órakor a község tanács termében rendkívüli képviselő testületi közgyűlés tartott, melyen az alábbi tárgysorozat felett a következőképp határozott: 1. Az 1902. márcz. 17-iki rendes közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása: tudomásul vétett. 2. A törvényh. bizottság 45/902. bgy. sz. határozata a petroleum szállítás ügyében: tudomásul vétett. 3. U. a. 38/902. bgy. sz. határozata a községi segéd és kezelő személyzet választása ügyében: tudomásul vétett. 4. A főszolgabíró ur 1150/902 sz. értesítése, mely szerint az ev. egyházat a képviselő testületben Zvarinyi János helyett Scholtz Gyula fogja képviselni: tudomásul vétett. 5. A kereskedelmi m. kir. miniszter ur 69286/1901. sz. felhívása az Orosházán létesítendő „Tanonc otthon” segélyezése tárgyában: nem járult hozzá alap hiányában. 6. Előjárói előterjesztés az 1903. i. közs. közmunka összeírás elrendelése és mérvenek megállapítása iránt: 36 szavazattal a javaslat elfogadtatik. 7. U. a. jóváhagyás végett bemutatja a gyepmesteri telepen létesítendő bonczterem és istálló építése tárgyában megtartott árlejtésről felvett könyvet s ennek alapján megkötött vállalati szerződést: a szerződés elfogadtatik. 8. A 31/902. kgy. sz. határozat folytán a község és Roszik János vevő között a szarvasi 2800 tjkvi 3111. hr. beltelekre vonatkozólag 1861-ben létrejött szerződés jóváhagyása névszerű szavazással: jóváhagyott 39 szavazattal. 9. A 49/902. kgy. sz. határozat folytán a község és Hajdich András vevő között a szarvasi 2800 tjkvi 3112—13 hr. beltelekre vonatkozólag 1861-ben létrejött szerződés jóváhagyása névszerű szavazással: jóváhagyott 39 szavazattal. 10. Előjáró jelentés a f. év márczius havában megtartott pénztár vizsgálat eredményéről: tudomásul vétett. 11. A törvényh. bizottság 199/901. bgy. sz. határozata melyszerint a maczó, motyó és szappanoszugi partnövedéki földek átengedése tárgyában hozott 174/97. és 63/99. kgy. sz. határozatok feloldattak: 30 napra elhalasztott s felüleendő a nyulzug és mangolzugi társulat. Az ügy megvizsgálására Haviár Dani, dr. Szencz Gyula, dr. Haviár Gyula, dr. Reismann Adolf lettek kiküldve. 12. Hitelesítők kiküldése: Tepliczky és Valkovszky Mihály lettek hitelesítők.

— **Német virtus.** A szarvasi kir. járásbírósa a múlt héten egy megkereső levelet intézett a németországi Wörishofen község előjáróságához a következőképp: Erdemes Községi Előjáróság Wörishofen Deutschland. A levél a teljesen correct címzés dacára

visszajött oly megjegyzés mellett, hogy címzett a megjelölt néven ismeretlen. Hogy a levél címzése ellen kifogás nem eshetik, azt legjobban a nemzetközi levélpósta-egyezmény bizonyíthatja, mely szerint csupán a helység neve irandó, a illető állam által hivatalosan használt nyelven és néven. Így hát a wörishofeni postának kötelessége lett volna ugyan tudni, hogy mit jelent az a „községi előjáróság”, no de régi dolog, hogy kedves német sógoraink dicsőséget és virtuskodást találjanak abban, hogy a magyar nemzet és nyelv ellen mindenképpen kimutassák ellenszenvüket s a wörishofeni eset — sajnos! — bizonyára nem lesz az utolsó ily nemü német virtus. Mi pedig tünni fogjuk, hogy nemcsak a címzett neve fog a Németországból érkező leveleken német nyelvű lenni — a mi ellen a nemzetközi postaegezmény szerint kifogásunk nem lehet — de kézbesítjük az „Ofen-Pest”, „Klausenburg” stb. címzésű leveleket is.

— **Gyula nap.** A Gyula név közkedveltségénél fogva sokan ünnepelték meg tegnap Gyula napját. A főgymnasium érdemekben gazdag igazgatóját — Benka Gyulát ez alkalomból több felől lelkes ovációkban részesítették. Így a tanuló ifjúság az ifjúsági dalkarral Levis Ernő zenetanár vezetésével alkalmi dalok eléneklésével és tüntető éljenzéssel adott kifejezést igazgatója iránti szeretetének és ragaszkodásának. Az ünnepelt szép beszédben köszönte meg az ifjúságnak az ovációt.

— **Sorozás.** Régi dolog, hogy a szarvasi járás legényei majdnem nélkül katonának termettek. Ezt bizonyítja az idei sorozás eredménye is, melyről következőképpen számol be tudósítónk. Öcsöd ről be lett sorozva 52, ebből 6 póttartalékos, 2 honvéd; Szendrőről bevettek 49-et, ebből 3 póttartalékos, 1 egy évi önkéntes. Kondoros ról be lett véve 15, ebből póttartalékos 2. — Szarvason most folyik a sorozás; eddig besoroztatott az első korosztályból 74, ebből póttartalékos 4, egy évi önkéntes 1. Hátra van még körülbelül 100 ember vizitálása. — Ugyancsak most folyik a sorozás Orosházán is, a melynek elvégzésével befejeződnék Békésvármegyében a sorozások.

— **Felmentés és kinevezés.** A vármegye főispánja Eleméry Ferencz vármegyei közigazgatási gyakornokot és tiszteletbeli aljegyzőt saját kérelmére állásától felmentette és Moldoványi János gyulai lakost közigazgatási gyakornokká ideiglenes minőségben kinevezvén, szolgálatára a vármegyei központba osztotta be.

— **Krajczár és fillér.** A község még mindig nem szokott a koronában és fillérben való számításához s nemcsak a közbeszédben, hanem az üzleti forgalomban is még egyre jár a forint és a krajczár. E visszas állapot megszüntetése érdekében — mint egy bécsi lap írja — a két kormány arra határozta el magát, hogy bevonja a forintokat s a husz és két filléreseket; e két utolsó pénzdarab ugyanis még

mindig hatos és krajczár gyanánt szerepel a forgalomban. Viszont öt filléres bronzpénzt fognak a kormányok kibocsátani s később, ha majd hozzászokik a község a koronaértékben való számításához: kétkoronás ezüstpénzt is.

— **Békéscsaba—békési vasut** állami tulajdonba való átvételét kérte Békés község képviselőtestülete. A kereskedelemügyi miniszter a vármegyéhez intézett leiratában értesíti a községet, hogy az ajánlat tárgyalásába nem bocsátkozik, mert a vasut országos szempontból alárendelt jelentőségű és mert azon állítás bekövetkezése, hogy a vasut jövedelmezősége állami kezelés mellett emelkednék, nem várható. Nem tesz azonban kifogást a miniszter az ellen, ha a békéscsaba—békési vasut a békéscsaba—békés—vérszói keskeny-nyomtávu vasut tervezőinek megvételre, vagy ugyancsak automobil rendszerű üzembe vételre falajánlatik, mert az így előálló érdekközösség mellett a békés—földvári vasut forgalmának is emelkedése várható. Kijelentésbe helyezi a miniszter, hogy a községet ezen törekvésében támogatni fogja.

— **Bucsa község.** Egy új község alakítása iránt indult meg vármegyénkben a mozgalom. A Füzesgyarmat községhez tartozó és attól jól távol eső Bucsa telep jegyzőjével Nagy Ödönnel és csatlakoztak ahhoz a környékbeli uradalmak képviselői is, kik mindnyájan a járás főszolgabírájához intézett memorandumban kérik a főszolgabírót, hogy önálló községgé való átalakulásra irányuló törekvésüket támogassa. A kérvény indító okai felelőleg, hogy az alakítandó község lakosainak száma meghaladná a 2500-at, a telepen magán 231 telkes gazda lakik és a telepnek jelenlegi fejlettsége és az anyaközségtől való távolsága már is szükségessé tették a telepen egy külön jegyzői állás és előjárói különítmény szervezését. Az új község határa szerintük mintegy 12 ezer kat. hold lenne, a mely egészben Füzesgyarmat község határából lenne kihalasztandó, a mivel Füzesgyarmat határa még mindig 24000 kat. hold maradna.

— **Dalestély.** A szarvasi férfi dalkar f. hó 20-án Kondoroson a kondorosi csárda nagytermében táncszal egybekötött dalestélyt rendez érdekes műsorral. A dalestélyen Rácz Pepi zenekara játszik.

— **A gözgépjelölés** és kuzán fűtők vizsgáló-bizottsága folyó hó 20-án, Csabán képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez — Arad, Rákóczy utca 20. szám I. emelet — nyújtják be.

— **A vármegyei pénztárak és számvéviség államosítása** ügyében alkotott törvény a pénzügyminiszternek a vármegyéhez intézett leirata szerint, 1903. év január hó 1-én fog életbe lépni. Ez okból a pénzügyminiszter leiratot intézett a vármegye alispánjához, hogy az így megnagyobbodó pénzügyigazgatási számvéviség és adóhivatal elhelyezése iránt indíson tárgyalásokat, melynél figyelembe veendő, hogy a hivatalok akár a pénzügyigazgatással kapcsolatban, akár a vármegye székházában, de együttesen helyezendők el. Az alispán intézkedett a számításba vehető helyiségek vázlatrajzának elkészítése iránt, a melyek alapul

Mi történt? sohase tudja azt az ember. De szokott az úgy lenni, hogy valami lelketlen ember csak tollat ragad, egy iv papirt, odafent a katonáknál, aztán ír, ír kiméletlenül, haragosan utálja is mi kerül ki a kezéből? Egy parancs, egy ostoba, egy értelem nélküli parancs, amit még elolvasni sem jó, eleget tenni neki meg éppen rosszabb a halálnál, mert biz a parancs nem mond egyebet, mint hogy a kihálynak szüksége van emberre, hát tessék berukkolni egy kis — hadgyakorlatra.

Na hiszen Arának ígérhetett a férje, mikor berukkolt, akármit, még a piros papucs sem örvendeztette meg, hanem sirmi sirt napokon keresztül, hogy alig is látott immár a szemével. Noémi a haszontalan kis cizca, csak túrta egy darabig a sok siraét rivást, de aztán ő is megsajnálta kis gazdáját és hizelegve dorombolta körül. Az ám hizeleggett annak akármeddig meg se látta. Csak tekintgetett az mindig az ablakon át arrafelé, amerre gondolta, hogy vannak a katonák.

A virágoknak volt jó dolguk, hogy mindig ott volt az ablaknál Aranka, hát mindig csak őket gondozta ápolta, egynapháromszor — ötször is meglocsolta őket! Szegény pozsgár almára eddig rá se nézett, de im most meg mindig azt becsúzta. Olyan szájalomraméltó is ez a pozsgár alma. Level egyolyanok, mintha egy nagy betegség támadt volna meg, bibircsókások, mint amilyen az ember arca — himlő után. Ott beszélgett hozzát órákon át.

— Szegény pozsgár alma, ugyan mit vétettél, hogy ilyen csunya lettél? — Hát én, mond csak pozsgár alma mit vétettem, hogy ilyen nagyon elhagyatott lettem? De lásd téged szeret a te gazdád, azért, hogy ilyen csunya vagy. Mondd te pozsgár alma, hát engem szeret-e valaki azért, hogy most ilyen elhagyatott vagyok?

Mondd csak, csunya pozsgár alma, gondol-e rám valaki messziről, gondol-e rám néha a gazdám...

Csendben járnak a házban, csak egy széklet megmozdítanak szabad, minden lépés olyan titkos, olyan féltett pedig a puha szőnyeg fodrai úgy is elveszik a zajt. De félnek most még a nesztől is, hangtalan még a beszéd is és suttogásba vesz el minden. — Doktor jár a házhoz. Aranka beteg, nagy beteg. Láz gyöttri napokon át, teste forró, mint a tűz parázsa és nem akar enyhülni a forróság. — Sürgönyözni akarnak már már a férjéért, de az orvos nem akarja. Nem olyan nagy a baj, nem veszélyes, majd elmulik, csak egy kis meghülés, aztán megijesztenék véle, minden ok nélkül a férjét. Pedig kár volna. Aranka is azt mondja, mikor ébren van és nem gyöttri a láz, ne küldjenek sürgönyt ne hívják haza, majd elmulik minden, aztán annál boldogabb lesz, ha ő mesélheti el és megijesztheti az urát — halálra.

Hát nem sürgönyöztek. De a esendet meg nem zavarta senki, semmi, a nesz hangtalanává vált, még mielőtt megszületett volna.

És Aranka sokszor nem tudott magáról, elborította a láz és ilyenkor álmái voltak, rosszak, nehezek, fájdalmasak, hogy valami vad ember csipős csalánnal csapkod az arcába és erre mindenütt foltok maradnak a selymen, fájdalmat okozók ez csunyak, mint a melyeknek a pozsgár alma levelein vannak. És nem tud menekülni attól az irtozatos vadembertől, pedig fut, szalad előtte, de mindig felbukik egy darab kőben és akkorára mindig odaér az a vad ember és arcába csapja azt a csalánt.

Hégsz éjjeleken gyöttrődik, ágya sokszor csuron viz az izzadság miatt; mi a nagy félelemtől támad

egész testén. Kinos jajgatás szakadoz föl a kebléből, sokszor nagyot üt a kezével és ilyenkor fölébred és csudálkozva néz körül...

Mikor fölgyógyult, remegő kezekkel vette kezébe kis tükrét, hogy belenézzen. Majd leejtette a földre úgy megijedt, amikor meglátta arcát a tükörben. Bizony olyan lett az, mint a pozsgár alma levele, kiverte a himlő... Odalett a selyem róla és csunya lett, akár a pozsgár alma...

Megint elől kezdte a siraét, minek él is ő már, ha ilyen csunya lett, miért is nem vitte el magával az a vadember, aki csipős csalánt csapdosott az arcába? Hiszen kinek lesz ezután kedve ránézni, még férjének se. Megveti, megutálja, kineveti.

Odaált a pozsgár alma élébe és napokon keresztül sirt, sirt, egyre sirt.

Látod pozsgár alma, milyen csunya lettem én is. Az én arcom is olyan mint leveled. Egyformák vagyunk már. De mégse en egészen. Én szeretlek téged, hanem engem nem szeret senki.

Akkor huzódott oda lopva háta mögé a férje, éppen akkor szabadította meg magát az extrától. Szólt se beszélt, csak átölelte Aranka derekát, ajakát meg oda tapasztotta az ő ajakára és az édes csók elcsattant édesen. De hogy vette észre, hogy Aranka arca olyan lett azóta, hogy ő elment, mint a pozsgár alma levele. De bizony nem is akart felhagyni egyhamar a szeretkezéssel...

Aranka se várt azután, hanem megvigasztalódott arca mosolygóra vált hirtelen. És odaállt a pozsgár alma elé és haragosan mondta!

— Hazudsz pozsgár alma, nem vagyok én csunya, te vagy csunya. Mert akkor hogy szerethetne engem az én kis uram???

JULES.

fognak szolgálni a tárgyalásnak és az ezek során létesítendő megállapításoknak.

— **Wolner cirkusza Szarvason**, Ritka látványosságban lesz nemskára Szarvas közönségének része, a menyiben a híres Wollner circus a napokban ide érkezik. A társulat 32 személyből áll s oly nagy tedett sátra van, hogy 1500 ember kényelmesen elfér benne.

CSARNOK.

Ki engem...

Ki engem a világon
Legjobban szeretett,
Halálra az gyötörte
Szerető szívemet

S neki kit a világon
Legjobban szereték
Halálra én gyötörtém
Szerető hü szívét.

Éjfél ut az óra...

Éjfél ut az óra, minden csendes alszik,
Csak a siró szellő fuvolája hallzik,
Mindenütt sötétség, csak kicsi szobámba
Szórja sugarait egy homályos lámpa.

Üdits mély csöndje a setét éjfélnak
Meghozta nyugalmát a nagy mindenségnek.
Éj leszalt a földre, harmat szállt virágra —
De álom nem szállott fáradt szempillámra.

VARSÁNYI GYULA.

IRODALOM.

XIV. Lajos udvara volt Európában a legérdekesebb fejedelmi udvar. Mint a hogy a régi római Caesarok Istennek tartották magukat, Lajos is majdnem úgy viselkedett. A legfőbb udvari méltóságok csak arra valók voltak, hogy hódolatukat mutassák neki. Az ország főméltóságai öltöztették, az ország zászlósa volt, aki odanyújtatta neki csipke-nyakkenőjét, külön méltóság kínálta kardját, tartotta fővegét, pálcáját. Közben intézték az ország dolgát, békét és háborút, czim- és jószág-adományokat, ebédre meghívásokat vegyest. Aztán a király dolgozott, akták alá írta nevét, aztán sétált, ebédelt, mindezt nagy társaságban, óriási ceremóniával. Boldog volt, a kit megszólításával kitüntették. Aztán várta a gobelines terem, a kandalló tüze, vagy a falegyenesre nyírott fasorok, melynek sötétöld fülkéiben márványszobrok szegyenkeztek. Aztán lefeküdt, ep anny: ceremóniával, mint a hogy felkelt. És neki mindez jól esett.

És ez az ember elmondhatta magáról, hogy ő az állam, sőt a kor, mert ezt a XIV. Lajos korának nevezik.

Erről a korról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 157. füzet.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőr-kötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Revai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

KÖZGAZDASÁG.

Ötven éves jubileum.

A jubileumok korszakában nem hagyható figyelmen kívül egy nevezetes mozzanat, a mely Magyarország mai gazdasági fejlettségének ugyszólván fordulópontját képezi; ez pedig a legelső gőzcseplőgépnek 50 évvel ezelőtt történt meghonosítása Magyarországon. 1852-ik évben szállította ugyanis Clayton & Shuttleworth lincolni világhírű gépgyár a legelső gőzcseplőgépet ide Magyarországra, mely gőzgép még ma is meg van s 1900. évben dolgozott utoljára. — Ezen új cseplési rendszer terelte az itteni gazdálkodási viszonyokat ezen új üdvös irányba, a melyen az mai fejlettségének modern színvonalára emelkedett. Mielőtt ezen gép be lett vezetve Magyarországon, a learatott gabona betakarítása itt sok nehézségbe ütközött, sőt némely évben az még a következő termésig is elhúzódott. A termésnek ily hosszú ideig a szabad ég alatti maradása, — kitéve az idő viszontagságainak, a rovarok, egerek és férgek pusztításainak, azt nagyrészen megdézsmálta s a termelőnek nagy károkat okozott. Menüire megváltozott ezen gyarló állapot a gőzcseplő-

gép meghonosításával, kivált ma, a midőn alig létezik község vagy vidék, a-hol gőzcseplőgépek ne dolgoznának, melyeknek igen tekintélyes része Clayton & Shuttleworth gyárából került ki, a mely cég, a kezdet nehezségeinek leküzdése után, általános és feltétlen bizalomban részesült Magyarországon s ezt magának mai napig is megőrizte. Karöltve a gőzcseplőgépekkel terjesztette itt Clayton & Shuttleworth az egyéb gazdasági gépeket és eszközöket is s elsőrangú mintaszerű gyártmányai a feltétlen bizalmat Magyarországon is szilárd alapokra fektették. — 1858. évben a Clayton & Shuttleworth cég Budapesten egy állandó telepet létesített, itt fekvősegeket szerzett és egy nagyobb szabású javítóműhelyt rendezett be, a mely egyike a magyarországi nyerstermények és anyagok rendszeres fogyasztóinak. A bécsi gyár nyers vas- és faanyagainak jelentékeny részét szinte Magyarországon szerzi be, mely egyértelmű azzal, hogy nemcsak szolid elismert gyártmányait bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére, hanem kölcsönösen Magyarország fa- és vas-termékeinek fogyasztója.

3702.

I. 1902.

Hirdetmény.

Ismételten közhírré tétetik, miszerint a község és határában lévő összes ebekre 40 napi zárlat lett elrendelve.

Ezen zárlat folytán az ebeket további rendeleltig megkötve kell tartani, vagy biztos szájkosárral ellátva pórászon vezetni, mert a rendelet ellen szabadon járó ebek hatóságilag ki fognak irtatni, tulajdonosa pedig szigorúan meg lesz büntelve.

Szarvason, 1902. április 11-én.

Az előjárók nevében:

Salacz József,
első jegyző.

Grimm Mór,
bíró.

Egy jó házból való
fiu

tanulónak

könyvnyomdánkban felvétetik. 1-2 középiskolát végzettek előnyben részesülnek.

Egy bolt helyiség

Mérey Bertánál (volt Korik-féle házbán) Beliczey-út 10. sz. a
kiadó.

Időjárás jelentés 1902. április 11-ig.

Nap	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	
5		9.4	14.6	7.5	10.5	
6		8.2	13.4	8.7	11.1	
7	4.3 eső	8.8	8.6	6.3	7.9	egész d. e. eső
8		4.2	12.0	4.1	6.8	
9		4.0	14.5	7.0	8.5	
10		5.1	18.0	11.1	11.4	
11	0.4 eső	9.2	19.4	14.0	14.2	éjjel eső

Szarvas, 1902. április 12.

Plenozner Lajos

Felelős a szerkesztésért **Sámuel A. a kiadó.**

Elsőrangú belföldi minden biztosítási ágazatot művelő biztosító-társaság Szarvason

Főügynököt

keres, magas jutalékok és általány mellett.

Ajánlatok „Főügynökség” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

WILLA JÓZSEF
cementárú-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

WILLA JÓZSEF
cementárú-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANITTERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNAZÁSOK,
SZÖKŐKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIK-LAPOK KALLI
KÖVEZÉSEK
alkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEBIMI-LAPOK
METTLACHI LAPOK,
TERRACOTTA-ARUK,
KÖFEDÉLPÉP,
TÜZALLÓ TÉGLAK,
KÉMÉNY-RAKVÁ-
NYOKBÓL stb.

Gyárl raktára a
"Gyárl raktára a
"Gyárl raktára a

Gyárl raktára a
"Gyárl raktára a
"Gyárl raktára a

Clayton & Shuttleworth
mész-gyártó-gépgyárak Budapest 68. sz.
átad a legújabb árak me-ít ajánlatnak:

Locomobill és gőzcseplőgép-készítők
27. sz. utca 12. kerület
Részletre díjnyújtásos árkú
Részletre díjnyújtásos árkú
Részletre díjnyújtásos árkú

Columbia-Dinij
Részletre díjnyújtásos árkú
Részletre díjnyújtásos árkú
Részletre díjnyújtásos árkú

**Lincolni ártársaságunk a világ legnagyobb
locomobill- és cséplőgép-gyára.**

Arverési hirdetmény.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhírré teszem, hogy a szarvasi kir. járásbíró-ságnak 1901. évi V. 568/1. számú végzése folytán Tóth István nagyváradi ügyvéd által képviselt B. Nagy István javára özv. Pócsi Mihályné ellen 680 kor. s jár. erejéig 1901. évi október hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 2639 K-ra 10 f-re becsült kitévező ingóságok, u. m.: bolti felszerelvények, fűszer- és gyarmatárúk, továbbá butorokból álló ingóságok az 1881. évi 60. t.-cz. 67. §-ának figyelemmel tartása mellett nyilvános árverésen eladatnak.

Emez árverésnek a szarvasi kir. járásbíró-ság 1901-ik évi V. 568/21. számú végzése folytán 680 K tökekövetelés. ennek 1882. évi június hó 21. napjától járó 6% kamatai, váltó díj és eddig összesen 206 K 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Sarvason, az „Árpád“-szálloda bérházában levő üzlet és lakásán leendő megtartására 1902. évi április hó 23-ik napjának délutáni 3 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladom.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sarvason, 1902. évi április hó 9-ikén.

Magyar Mihály,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó föld.

Nagyszénáson, a gróf Trauttmannsdorf-féle birtokból, a volt Geiszt-féle bérlet föléből

50 hold kitűnő minőségű
szántóföld

egészben, vagy kisebb részletekben is eladó. — Bővebb értesítés nyerhető Orosházán az **Oroszázi Ujság** kiadó-hivatalában.

Szőlőoltványok.

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban faj-tisztán, teljes jótállással.

Előkerítés.

Gleditschin csemeték és magvak.

Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Egy az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeltetéshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomata főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül.

Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is igen érdekeben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotban, enyhíti a hurutot, oszillapítja a váladékot véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legregőbb bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, s a bel betegségeket és szagatá-akat a testben. 5. Széliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, j. vilja az étvágyat és az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadéskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a telbűföggést, a száznak s a gyomornak büztét. 7. Kül-öleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütést, varak, megfagyott és megégetett tagokra, rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zugást, szagatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. cartonokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Herzegovina részére 4 korona 60 fillér, Kevsebb nem küldetik széjjel. Szétküldés csak előfizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön?

holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majd nem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatának, rendkívül jó hatású, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólérhetetlen. A valódi centifolium kenőcs alkalmazható: a gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásánál, az orbánczok eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilások, sebek, folyások, dagadt lábak, s csontveszedéseknél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvár, körömféreg, körömgöyülés, a lábujjakközben történt kisebesülése, tagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetekben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással postai szállítás díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a batásnéküli hamisítások vevésétől s arra ügyeljen, hogy a tégelybe ben van-e a fenti védjegyem és czégem: **Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Órangyalhoz“ Pregradában, égetve.**

Ezen gyógyhatásukban felülmúlhatatlan két szer nemcsak a romlásnak uincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régibb, anuál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segítenek és eredménynyel járnak, legalább az orvos érkezétekig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érek- és batásnéküli ugynevezett pótszerket venni, melyekért a pénzt haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált, olcsó és megbízható emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségre készletben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerre direkte és ezimezzük:

Thierry (Adolf) Limited „Órangyal-gyógytár“ Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn

mellett. Központi raktár Budapeston Török I. gyógytárában, Zágrábban Mittelbach S. gyógytárában és Bécsben Brady L. gyógytárában.

Oh jaj

Köhögés, rekedtség és elnyátkosodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és ezétküldést raktár:

Eljen!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

„NADOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest VI., Váci-körút 17.

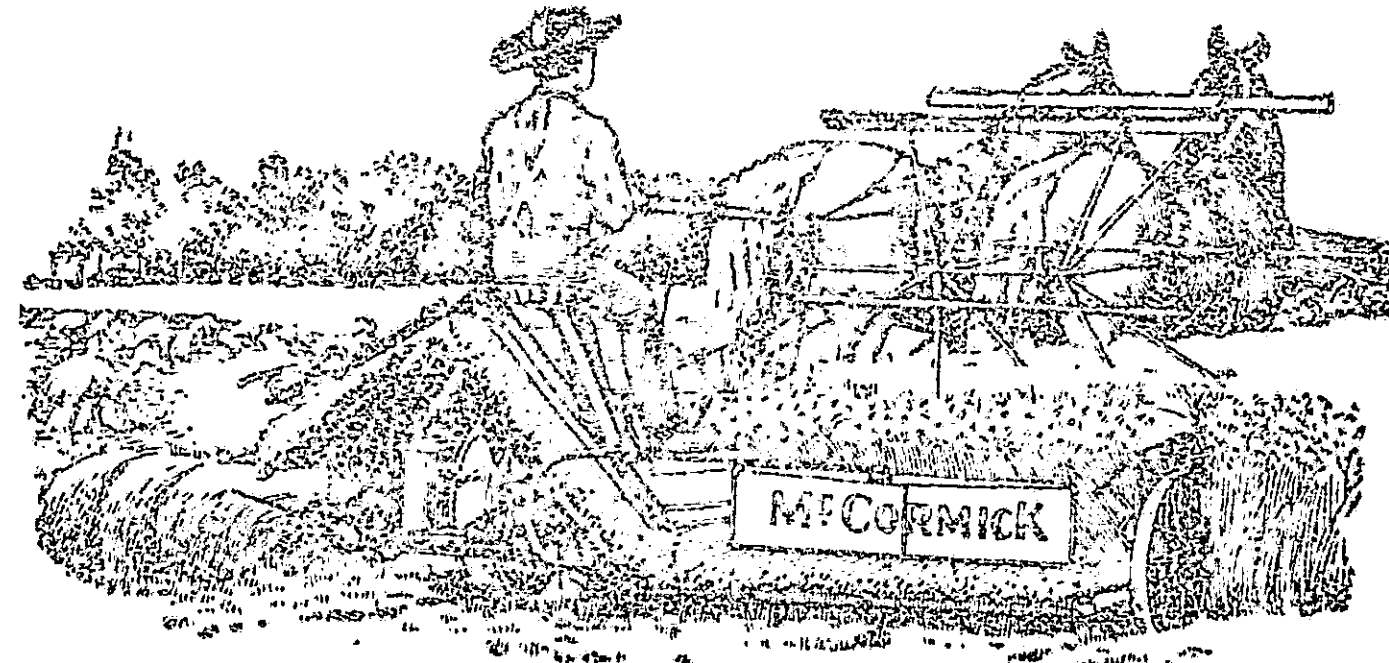
Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható SZARVASON: Ackermann Gyula Medveczky József, Bugyis Andor gyógyszertárakban.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago aratógépgyár.)

GRAND PRIX

PARIS 1900-ban.

Kéveköttő aratógép,
Fűkaszalógép
Köszörülőkészülék,

„Daisy“ marokkrakó aratógép
Szénagyűjtő gareblye és
Kéveköttőfonal

g y á r t m á n y a i.

Nevásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalék-részek óriási raktára.

Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST
V. kerület, Váci-ut 30. szám.